

Indtægt af Præstegaardsjorden er en Part af den for Lønningsklassen fastslaaede Løn. Her vil jeg i Forbigaaende nævne den store Betydning, det vil have saavel til den ene Side for Præstefonden som ogsaa til den anden Side for den enkelte Embedsmand, som skal have en Del af sin Lønning gennem Præstegaardsavlingen, at Ministeren faar sammensat en Kommission, som kan tage de størst mulige Hensyn til det foreliggende, saaledes at Ansættelsen af Indtægterne af Præstegaardsavlingen virkelig bliver i saa nøje Overensstemmelse som vel muligt baade med, hvad denne Præstegaardsavling burde kunne give, og med, hvad det vil være muligt for vedkommende Præst at faa ud deraf. I Virkeligheden skal altsaa Præsterne nu svare en bestemt Sum aarlig for Præstegaardsjorden. I øvrigt gik man i det omtalte Forslag af 1875 meget radikalt frem overfor Præstegaardsjorden, idet det bestemtes, at for hvert Embede, som ved Vakance blev ledigt, og som altsaa skulde ind under de nye Lønningsforhold, skulde Præstegaardsjorden straks sælges paa det nævnte mindre Areal nær. Der ansloges at ville indkomme 25 Mill., saaledes at Renten til Fællesfonden vilde blive 1 Mill. Kr. aarlig. Der er ikke Tvivl om, at Folkekirkens Midler har haft stor Fordel af, at dette Forslag om at sælge for Fode ikke gennemførtes, da dette Salg af samtlige Præstegaardsjorder eller dog Hovedparten af Arealet vilde have fundet Sted under Firsernes og Halvfemsernes stærkt nedadgaaende Ejendomspriser, saaledes at Kapitalen i Virkeligheden vilde have repræsenteret en langt mindre Værdi end de nu forhaandenværende Præstegaardsjorder.

Men var Forslaget radikalt overfor Præstegaardsjorden, gjaldt dette endnu mere Spørgsmaalet om Offer og Accidenser. Herom bestemmer Forslaget, at „al Offerpligt bortfalder“, og med Hensyn til Accidenser, at i Anledning af Daab, Konfirmation, Ægtevielse, Ligtaale o. s. v. maa der „ikke modtages noget Offer, nogen Betaling eller nogen Gave“. Dermed var denne Vanskelighed for Præsternes Overgang til en fast Lønning, Vanskeligheden med Hensyn til Offer og Accidenser, løst paa en ganske vist meget ligefrem og meget radikal Maade, men der er dog i vore Dage neppe nogen, som turde tænke sig denne Udvej. I den Opgørelse af de foreliggende Indkomster, som danner Grundlaget for nærværende Lovforslag, er Offer og Accidenser opgjort til ca. 1¼ Million eller til næsten 1/5 af den hele Sum, som man aarlig vil have

til Raadighed. Dette Beløb foreslog man altsaa den Gang at lade Kirken give Slip paa og lade Befolkningen beholde. Den samme Tanke var i øvrigt optaget i den Række Præstelønningslovsforslag, der senere blev fremsatte som private Forslag af Folketingsmænd af Venstre, men, som jeg nævned, er der sikkert ingen, der nu vilde tænke sig den Udvej.

Langt bedre er det kirkelige Udvalgs Forslag i saa Henseende i det Udkast til en Præstelønningslov, som danner Grundlaget for det foreliggende Forslag. Det kirkelige Udvalg bestemmer her: Højtidsoffer og Accidenser ophæves, og i Stedet for samme træder en almindelig Afgift i kirkeligt Øjemed, der lignes efter Regler, som herom maatte være givne ved særlig Lov. I Hovedsagen og for Befolkningen vil Resultatet vel blive omtrent det samme som efter den højtærede Ministers Forslag om Accidensernes Ophævelse ved mindelig Overenskomst; thi en Lov om Indførelse af Skat i kirkeligt Øjemed maatte gaa ud paa, at den skulde indbringe omtrent det samme, som Offer og Accidenser indbringer nu. Men den vilde bringe den væsentlige Fordel, at Ophævelsen af Accidenserne og dermed Præsternes Udførelse af alle Embedshandlinger for Sognemenighedens Medlemmer uden Vederlag vilde ske samtidig overalt i Stedet for, at det nu kun sker her og der, hvor man kan enes om Erstatning, hvilket, som ogsaa det ærede Medlem for 12te Kreds (Fr. Petersen) allerede har gjort opmærksom paa, kan volde adskillige Vanskeligheder eller Ulemper. En saadan almindelig Kirkeskat til Erstatning for Offer og Accidenser vilde ogsaa bringe os ud over dette ganske vist noget tvivlsomme Punkt, om man nu ogsaa saaledes kan slaa alle Accidenser, alle de Ydelser, som falder ind under dette Begreb, i Hartkorn med den i Loven paalagte Offerpligt for alle, og saaledes fremtidig lade Beboerne paaligne et Beløb, i Størrelse svarende til, hvad Præsten har haft i Indtægt i 5 Aar af Ligtaaler, Brudevielser, i det hele alle Accidenser.

Jeg skal for øvrigt ikke dvæle nærmere ved dette Emne. Men lad mig kun endnu til dette Tilbageblik føje, at efter at det nævnte Forslag til Lønningslov ikke blev gennemført, begyndte man ved den bekendte Anmærkning paa Finansloven, der første Gang optoges 1878, at yde de ganske smaa Præsteembeder en nødtøftig og nødvendig Hjælp ved at klippe Toppen af de største. Ved Anmærkningen bemyndiges Ministeren til at anvende indtil 25,000 Kr. aarlig, dog at intet Præstekald derved bringes til at